



Jaarverslag 2023 van de Historische Vereniging Oudheidkamer Rhenen e.o.

In het verenigingsjaar 2023 is de vereniging verhuisd van de Kerkstraat 3 naar de Herenstraat 27 in Rhenen. Daarmee kwam een eind aan de periode vanaf 2008 dat de vereniging gevestigd was in de woning aan de Kerkstraat 3 boven het gemeentemuseum Het Rondeel. Sinds 2013 zijn alternatieve locaties besproken, maar in december 2022 ontving de vereniging de aangetekende brief waarin we gesommeerd werden het pand per 1 april te verlaten, gelukkig wel met een financiële toezegging. Op 28 maart 2023 heeft de verhuizing plaatsgevonden naar het winkelpand Herenstraat 27. Het pand is iets kleiner maar is veel toegankelijker en laagdrempeliger dan de vorige locatie. Inmiddels is ieder enthousiast over de nieuwe locatie.

Het ledenbestand bedroeg op 1 januari 2023 576 leden en op 31 december 2023 telde de vereniging 579 leden. Het ledental is dus met enkele leden toegenomen. Helaas verloor de vereniging 12 leden door overlijden. Het overlijden van onze erevoorzitter de heer H.P. Deys en ons erelid B.W. van Laar vormden een extra verlies voor de vereniging.

Lezingavonden en Algemene Leden Vergadering In 2023 hebben 6 lezingavonden plaatsgevonden en één Algemene Leden Vergadering op de 3^e lezingavond. Een hoogtepunt tijdens de Algemene Ledenvergadering vormde de benoeming van Barend(Ben) Wouter van Laar en Bartholomeus(Bartho) Kobus tot Erelid van de H.V.O.R. De lezingen in het voorjaar werden gehouden door Michel Teunisse over de “Grebbeberg in 1940”, Lambert Klaus over het “Rampjaar 1672” en Marcel Creemers over de “Raatakkers”. In het najaar werden de lezingen verzorgd door Nees van den Oosterkamp over de “Cuneraprocessie”, Klaas Tammes over de eerste vrouwelijke burgemeester(s) en mevrouw Erika Hokke van het RAZU over “Het archief als bron voor veel verhalen”. Just Vlak vertelde in een aanvulling over het onderzoek naar het slavernijverleden in en om Rhenen.

Tijdschrift Oud Rhenen

De redactie bestaande uit Pieter Vis en Conchita de Jong bijgestaan door de redactieraad gevormd door Henny Boor, Jan Maarten Doorman en Kees Waiboer heeft in 2023 drie fraaie uitgaven in kleurendruk van ons verenigingsblad OudRhenen verzorgd.

Het bestuur van de HVOR

Het bestuur van de HVOR vergaderde in 2023 negen keer. Belangrijke aandachtspunten waren onder meer huisvesting/verhuizing/inrichting, financiën, bestuurssamenstelling, de ICT van de HVOR, de website, de PR en het verenigingsbeleid.

PR & Communicatie

Teus van Garderen heeft de website samen met Arjan Verhagen geheel vernieuwd, daarmee is de HVOR website bijzonder aantrekkelijk geworden met veel afbeeldingen en veel informatie. Anne Uiterwijk heeft hierbij ook geholpen met de nodige aanwijzingen t.a.v. Nieuwsflitsen en agendapunten.

Werkgroep Virtueel Rhenen

In het afgelopen jaar namen Jaap Klootsema en Ben van Laar afscheid van onze werkgroep. Beiden zijn vanaf het begin van de werkgroep in 2004 actief geweest. Hun portretten zijn opgenomen in de virtuele stad. Het aantal leden is nu helaas beperkt tot 4 deelnemers en zijn wij op zoek naar versterking. Wij zoeken mensen die bekend zijn met programma's als Unity en/of de programmeertaal C++. Op open monumentendag konden wij de laatst gemaakte film over ons stadsmodel presenteren, te zien op YouTube (<https://www.youtube.com/watch?v=ECAon2eSQZE>).

In de kerstvakantie gingen schoolkinderen op zoek naar de winterkoning in het Stadsmuseum. Op de museum PC maakten zij een wandeling door het virtuele oude Rhenen vonden zij de winterkoning. Zo'n 40 kinderen deden mee en deze speurtocht is nu opgenomen in het programma van het Stadsmuseum. De meest recente ontwikkeling is de bouw van het doksaal, waarbij gebruik is gemaakt van de scans die tijdens de renovatie van het echte doksaal zijn gemaakt.

Beeldbank

De werkgroep de beeldbank houdt zich bezig met foto en film. Zes à zeven personen werkten wekelijks aan de metadata van de Cord Otting collectie bestaande uit 40.000 negatieven in samenwerking met het regionaal archief RAZU in Wijk bij Duurstede. In 2023 is de Cord Otting groep 38 keer bijeen geweest en heeft daarbij naar schatting 5000 foto's bekeken waarvan er ongeveer 1800 zijn beschreven. Leo Schoonhoven maakt jaarlijks foto's van alle veranderingen in Rhenen. Samen met Kees Waiboer verzorgde hij de wekelijkse vroeger-en-nu foto. Bartho Kobus filmde de gebeurtenissen in Rhenen en vertoonde films voor de dinsdagsociëteit en ledenbijeenkomsten.

Dinsdagmorgenbijeenkomsten

In het afgelopen jaar wisten we steeds de dinsdagmorgen sessies te vullen. Wisselend waren het lezingen en presentaties en met vaste regelmaat draaiden we films uit het verleden. Zoals gebruikelijk waren er ook weer een aantal korte excursies gepland, we bezochten het Museum van Militaire traditie in Driebergen, Het Maas en Waals streekmuseum in Beneden Leeuwen en windmolen De Vriendschap in Veenendaal. Onze bijeenkomsten en excursies waren wederom zeer goed bezocht. Hierbij ook een bedankje voor onze horecagroep, steeds weer staan zij klaar voor een prima organisatie. Op Sinterklaas en Kerst zijn er smakelijke presentjes en bij de eindjaarviëring drinken we een lekkere versnapering. We hebben ook dit jaar weer wat nieuwe leden in ons 'smoelenboek' mogen inschrijven. Elk jaar staan we er traditioneel even bij stil vanwege het verlies van de leden die ons zijn ontvallen.

Werkgroep Vrouwen

In 2023 heeft de werkgroep twee vrouwen kunnen toevoegen aan het digitale vrouwenboek, Margaretha Raep en Jenny de Jong. Over Margaretha Raep is inmiddels een artikel verschenen in Oud Rhenen. Voor koorleden van COV

Euphonia heeft de werkgroep een lezing gegeven en zich aangemeld bij podium de Vlam om ook daar een lezing te verzorgen. Inmiddels is de website Vrouwen van Rhenen geïntegreerd in de website OudRhenen.nl onder <https://oudrhenen.nl/project/vrouwen-van-rhenen/>. De verkoop van de boekjes “101 kleurrijke vrouwen kleuren Rhenen” gaat nog steeds door. Van de tweede druk zijn nog enkele boekjes te verkrijgen in het Stedsmuseum Rhenen.

Slag om de Grebbeberg

Traditiegetrouw werd op 9 mei het herdenkingsconcert Slag om de Grebbeberg in de Cunerakerk georganiseerd. De uitvoering van 2023 werd opnieuw een groot succes mede dankzij de indrukwekkende bijdrage van Generaal b.d. Peter van Uhm. Dit alles was weer mogelijk dankzij de vrijwilligers van de HVOR -soos, die bereid waren bij de opbouw en afbouw van de voorstelling de handen uit de mouwen te steken..

Onderzoekcommissie Joodse oorlogsslachtoffers in Rhenen.

In het verslagjaar is de Werkgroep Joods Rhenen formeel actief geworden binnen de HVOR. De werkgroep bestond ultimo 2023 uit Hans van der Heiden, Piet Hovestad, Gerhard Nijenhuis, Willem H. Strous en Just M. Vlak. Tot dan toe heeft de Werkgroep een ad-hoc bestaan gekend en onder stappen gezet om, samen met de gemeente Rhenen en de Stichting ‘Slag om de Grebbeberg, een Gedenkmomument voor de Joodse slachtoffers van de Holocaust uit Rhenen op te richten. Op dit moment is de werkgroep bezig voor elk van de slachtoffers een dossier te maken om vast te stellen of de geïdentificeerde slachtoffers binnen de kaders vallen om op een monument te worden vermeld. De Werkgroep communiceert onderling vooral via de email en met het publiek via publicaties in Oud-Rhenen en in de pers.

Werkgroep Genealogie en Heraldiek

De werkgroep Genealogie en Heraldiek werd ongeveer in 2010 opgericht. Belangrijke initiatiefnemers zoals Hens Dekker, Emile van der Spek, Henk Deys en Ben van Laar zijn ons inmiddels ontvallen helaas. Een belangrijk project van de werkgroep was en nog is 'Oude huizen in de Rhenense binnenstad en hun bewoners'. Dit project nadert zijn voltooiing en het resultaat is te vinden op de website van de HVOR (zie Collectie Deys). Er zijn nog enkele huizen te beschrijven, zoals de herbergen De Sleutel, De Swaen, De Engel/De Ster, De Frissche Roemer, De Vier Heemskinderen en De Blauwe Hand/De Munnick. Hiervoor is de meeste informatie voorhanden en Ad de Jong zal die verder uitwerken en zorgen dat de informatie op onze website wordt gezet. Ook ontvingen we de nodige vragen op genealogisch gebied en hebben we vragenstellers van binnen en buiten de vereniging verder kunnen helpen met hun familieonderzoek. Mensen kunnen met hun vragen terecht bij Ad J. de Jong (E-mail jongadj@planet.nl).

Begeleidingscommissie Stedsmuseum Rhenen

Deze commissie “waakt” over de collectie van het museum en is in 2023 niet bijeen geweest.

Bibliotheek.

Op maandag 13 maart werd in De Commanderie met hulp van het echtpaar Rebergen de bibliotheek ingepakt en klaargezet om door de verhuizers te worden overgebracht naar het nieuwe hvor-onderkomen aan de Herenstraat 27. Vanaf eind augustus werd daar de bibliotheek ingericht en op aanwezigheid gecontroleerd. Tegelijk werden dubbele exemplaren apart gezet om te zijner tijd bij een actie te worden verkocht. In 2024 zal begonnen worden met het uitzoeken van documentatiemateriaal, afkomstig uit de kelder van de in februari overleden oud-voorzitter en ere-voorzitter Henk Deys, en van de in 2022 overleden Lidy Bultje. Ook liggen er nog series tijdschriften van o.a. (oud-bestuurs)lid Ad de Jong te wachten om geregistreerd te worden. Daarna zal er een update volgen van het op de website aanwezige bibliotheekzoekprogramma. Tot die tijd kunt u, als u een titel of een auteur zoekt, informatie opvragen bij de beheerder -> willemh@strous.nl.

Werkgroep Elst en Remmerden

De werkgroep Elst & Remmerden heeft in 2023 in totaal 4x vergaderd. Er zijn 3 bijeenkomsten in MFG Het Bestegoed geweest met lezingen in het kader van Het Elster Geschiedenishuis. Verder stond de werkgroep op 26 augustus 2023 op het Dorpsfeest met een informatieve kraam waar ook de HVOR gepromoot werd.

Werkgroep Achterberg..

De werkgroep Achterberg komt elke zes weken op maandagavond bijeen in het nieuwe onderkomen van de HVOR op Herenstraat 27. Het fotoarchief van Achterberg is uitgebreid en wordt tijdens de bijeenkomsten gedocumenteerd. Helaas hebben Pim Strous en webmaster Arjan Verhagen, vanwege respectievelijk andere bezigheden en persoonlijke omstandigheden, afscheid genomen. Dank aan hen voor hun waardevolle bijdragen. Gelukkig konden we ook de nieuwe leden Ton van Laar en Bertus Schimmel verwelkomen, ze zijn vertrouwd met de historie van Achterberg en voor het team een waardevolle aanvulling.

Werkgroep Archeologie Rhenen (WAR)

In het jaar 2023 is de werkgroep op bijna elke donderdagmorgen bijeen geweest. Het actueel houden van het archief, de bibliotheek en het inventariseren en bespreken van gemelde opgravingen en vondsten blijven belangrijke werkzaamheden. De werkgroep Archeologie bestaat momenteel uit nog maar vier leden in een gevorderde leeftijd en met gezondheidsproblemen waardoor het functioneren in de werkgroep steeds moeilijker gaat worden.

Dit betekent dat het voortbestaan van de werkgroep Archeologie aan een zijden draadje hangt en de leden van de werkgroep zich hierdoor grote zorgen maken. Op de oproepen om versterking van de WAR zijn geen reacties en aanmeldingen binnengekomen.